

JAARGANG 20

SEPTEMBER 2023

NR. 9 - 217

R

ECHTSTREEKS

MAANDBLAD VOOR EVANGELISATIE EN GELOOFSOPBOUW

DEZE MAAND:

3 VAN DE REDACTIE

Goedbedoelde correcties en aanbevelingen

4 DE TIEN BRUIDSMEISJES

Deel 1 - Mattheüs 25:1-13

'Zie de Bruidegom. Ga uit, Hem tegemoet'.

5 REPLY

Vraag over apostelen en profeten

Niemand anders dan de apostelen verrichtte de 'tekenen van een apostel'

7 DEZE IS MIJN GELIEFDE ZOON

Slot

8 ADVERTENTIE

9 WOORDSTUDIE

Is oordelen altijd veroordelen?

9 BESTUDEER DE SCHRIFTEN

10 HET BOEK PREDIKER

Deel 2 - Een en Al Vluchtigheid

'Een en al vluchtigheid' is letterlijk 'vluchtigheid der vluchtigheden'. Dit is een Hebreeuwse overtreffende trap en betekent 'de allergrootste vluchtigheid'.

COLOFON

Doelstelling

'Rechtstreeks' is een maandblad voor evangelisatie en geloofsopbouw. De apostel Petrus schreef aan de gelovigen destijds: *'...groeit op in de genade en kennis van onze Heer en Heiland Jezus Christus'* (2 Petr. 3:18). Vanuit de overvloed aan geestelijk voedsel in Gods Woord willen we graag op deze wijze iets uitdelen.

Digitaal magazine

'Rechtstreeks' is een digitaal blad, dat u gratis kunt ontvangen, wanneer u zich aanmeldt op:

<https://www.oudesporen.nl/>

Elf keer per jaar wordt dit blad als pdf gepubliceerd. Een pdf is met het programma **AcrobatReader®** (een gratis programma van Adobe) te lezen. Reeds gepubliceerde nummers van 'Rechtstreeks' zijn te downloaden op de site:

<https://www.oudesporen.nl/rechtstreeks>

Redactie

Hugo Bouter; Ger de Koning; Gerard Kramer; Jan-Paul Spoor.

Verantwoording

Naast de verantwoordelijkheid die elke auteur heeft voor de artikelen die hij schrijft, is de redactie verantwoordelijk voor publicatie ervan. Dit houdt niet in, dat de redactie het noodzakelijkerwijs 100% eens is met alle gedachten die de auteur in zijn artikelen uit. De lezer wordt aangeraden te doen wat 1 Thessalonicenzen 5:21 ons leert.

Copyright

De meeste artikelen in dit blad zijn auteursrechtelijk beschermd. Verdere openbaarmaking en/of verveelvoudiging daarvan in welke vorm dan ook is slechts toegestaan na toestemming van de redactie. Gebruikte foto's en illustraties zijn ofwel uit eigen archief, fotostock [123rf.com](https://www.123rf.com), of anders aangegeven.

Correspondentieadres

Gouwestraat 20
4388 RC Oost-Souburg Nederland
Telefoon: (0118) 467462
E-mail: info@oudesporen.nl

VAN DE REDACTIE

GOEDBEDOELDE CORRECTIES EN AANBEVELINGEN

Gerard Kramer

In dit nummer van Rechtstreeks wordt in elk artikel op een of andere manier een goedbedoelde correctie aangebracht of een aanbeveling uitgesproken. We zijn ons als auteurs van de artikelen ervan bewust dat we die correcties en aanbevelingen het eerst zelf gelezen en hopelijk ook ter harte genomen hebben! Nu leggen we ze aan u voor...

Het artikel van C.H. Mackintosh gaat over Mattheüs 25:1-13, en is getiteld 'De tien bruidsmisjes'. Mackintosh (1820-1896) stelde in zijn tijd al vast: *'Helaas, we worden erbij bepaald dat we in het christendom zowel het onechte als het ware aantreffen. Er is 'onkruid' evenals 'tarwe' in de koninkrijk der hemelen; en zo lezen we van deze tien meisjes dat 'vijf van hen wijs waren en vijf dwaas'. Dit zijn de ware en de valse belijders, de echte en de schijnengelovigen in het belijdende christendom'*. Deze gelijkenis is alleen maar actueler geworden naarmate de komst van de Heer dichterbij is gekomen!

Dirk-Jan Jansen gaat in op de vraag of er nu nog steeds apostelen en profeten zijn. Hij eindigt zijn beantwoording met een terechte opmerking: *'Laat je niet misleiden en richt je oog op de Heer Jezus. Luister naar hen die Hem verkondigen, over Hem leren en die hierdoor het geloof versterken in plaats van onze aandacht te richten op de zichtbare dingen: '...daar wij ons oog niet richten op de dingen die men ziet, maar op de dingen die men niet ziet;*

want de dingen die men ziet, zijn tijdelijk, maar de dingen die men niet ziet, zijn eeuwig' (2 Kor. 4:18)'

Hugo Bouter sluit in dit nummer zijn tweedelige artikel af, getiteld 'Deze is Mijn geliefde Zoon'. Duidelijk wordt dat we ons vergissen als we de Heere Jezus op één lijn stellen met grote mannen van God, al zijn het Mozes en Elia. Zodra Petrus dat doet, *'dan gaat de hemel om zo te zeggen weer open. De lichtende wolk verschijnt, dat is de wolk van Gods tegenwoordigheid, die als een schaduw is. En een stem uit de hemel zei: Deze is het. Déze, niet Mozes die zelf de wet had gegeven, niet Elia die het volk had teruggebracht tot de wet. Maar Déze, in Wie de genade en de waarheid gestalte hadden gekregen. Deze is Mijn geliefde Zoon, in Wie Ik welbehagen gevonden heb, luister naar Hem'*.

De WordStudie gaat deze keer over een vertaalkwestie, of liever over een misverstand. Dat misverstand is dat we de neiging kunnen hebben om het woord 'oordelen' automatisch te lezen als 'veroordeelen'. Als we dat doen in Romeinen 3:4b, krijgen we iets heel vreemds, dat niet kan kloppen. Als we deze tekst verkeerd vertalen, lijkt het alsof God veroordeeld wordt.

'Als in de weergave van die Schriftplaats gekozen wordt voor de vertaling 'geoordeeld wordt', dan moet dat niet gelezen worden als 'veroordeeld wordt', maar als iets neutraals: 'oordelen' is wat een rechter doet; het Gr. woord voor 'rechter' is kritès, lett. een 'oordelaar': een rechter velst een vonnis, oftewel hij spreekt een oordeel uit. Dat kan positief of negatief zijn, ook in het Nieuwe Testament. Het werkwoord 'oordelen' is op zichzelf dus neutraal. De gedachte in Romeinen 3:4b is dan dat Gods gerechtigheid altijd zal blijken en door elke rechter onomstotelijk zal moeten worden erkend: God wint glansrijk elk rechtsgeding!'

Ger de Koning laat in zijn artikel over het boek Prediker o.a. zien dat Salomo zich in al zijn wijsheid niets aantrekt van gewoontes, ook niet van literaire gewoontes:

'De Prediker begint niet met een luchtig verhaaltje om hen tot wie hij zich richt op smaak te brengen en hen ernaar te laten verlangen meer te horen. Tegen alle adviezen over de opbouw van een toespraak in valt hij met de deur in huis. Hij begint met het uitspreken van de conclusie van alles wat hij heeft onderzocht: alles is 'een en al vluchtigheid'. Dat zegt hij niet als een terloopse opmerking, maar hij drukt ons met de neus op de feiten door het drie keer te herhalen, zodat we het niet kunnen negeren.'

Veel zegen gewenst bij het lezen van dit nummer van het magazine Rechtstreeks! Namens de redactie, Gerard Kramer

... wij zien op Jezus, de overste leidsman
en de voleinder van het geloof, die om de vreugde die voor Hem lag,
het kruis heeft verdragen, terwijl Hij de schande heeft veracht,
en die is gaan zitten aan de rechterzijde van de troon van God.

DE TIEN BRUIDSMEISJES

DEEL 1 - MATTHEÛS 25:1-13

C.H. Mackintosh

'Zie de Bruidegom. Ga uit, Hem tegemoet'.

We komen nu bij het ernstige gedeelte van de toespraak van onze Heer, waarin Hij het koninkrijk der hemelen belicht door middel van de gelijkenis van de tien bruidsmeisjes. Het onderwijs van deze belangrijke en interessante gelijkenis heeft een bredere toepassing dan die van de dienstknecht, waarnaar we al verwezen hebben, aangezien deze betrekking heeft op het hele christendom en niet beperkt is tot een dienstwerk, binnenshuis of buitenshuis. Het heeft direct en nadrukkelijk betrekking op de christelijke belijdenis, waar of onwaar.

'Dan zal het koninkrijk der hemelen vergeleken worden met tien meisjes, die hun lampen namen en eropuit gingen om de bruidegom te ontmoeten' (Matt. 25:1 HSV). Sommigen hebben gesuggereerd dat deze gelijkenis verwijst naar het Joodse overblijfsel; maar dit wordt niet bevestigd, noch door de context waarin de gelijkenis voorkomt, noch door de bewoordingen waarin die is vervat.

Wat de hele context betreft, hoe nauwkeuriger we het onderzoeken, des te duidelijker wordt dat het Joodse deel van de verhandeling eindigt met Mattheüs 24:44. Dit is zo evident dat het geen vragen toelaat. Even onderscheiden is het christelijke deel, dat loopt – zoals we hebben gezien – van Mattheüs 24:45 tot 25:30; terwijl we vanaf 25:31 tot het einde van het hoofdstuk het oordeel over de volken hebben.

De orde en de rijkdom van deze wonderbare uiteenzetting moet dus elke oplettende lezer treffen. Het stelt de toekomst voor van de Jood, de christen en de heiden, ieder op zijn eigen specifieke terrein en volgens zijn eigen aparte principes. Er is geen samensmelting van het ene met het andere, geen verwarring van dingen die verschillen. Kortom, de orde en de omvang van deze diepgaande verhandeling is goddelijk van karakter en vervult de ziel met verwondering, liefde en lof. We staan op van de bestudering ervan, als geheel, met de woorden van de apostel op onze lippen: 'O, diepte van rijkdom, zowel van de wijsheid als van de kennis van God! Hoe ondoordringelijk zijn Gods oordelen en hoe onnaspeurlijk Zijn wegen' (Rom. 11:33).

En als we dan de precieze termen onderzoeken die door de Heere Jezus worden gebruikt in de gelijkenis van de tien meisjes, zien we dat die niet van toepassing zijn op Joden maar op belijdende christenen. Het is dus allemaal van toepassing op onszelf. Het laat een roepstem horen en bevat een ernstige les voor de schrijver en de lezer van deze regels. Laten we ons hart daarop richten.

'Dan zal het koninkrijk der hemelen gelijk zijn geworden aan tien maagden die hun lampen namen en uitgingen

De wijze maagden; The Brooklyn Museum; James Tissot (1836-1902).

de bruidegom tegemoet' (Matt. 25:1 Telos). Het oorspronkelijke christendom werd vooral gekenmerkt door het hier genoemde feit, namelijk het 'uitgaan' om de terugkerende en verwachte Bruidegom te ontmoeten. De eerste christenen werden ertoe gebracht zich los te maken van aardse dingen en verkeerde verbindingen en eropuit te gaan, in de geest en in de genegenheid van hun harten, om de Heiland te ontmoeten die men liefhad en op Wie men wachtte. Het was natuurlijk geen kwestie van het van de ene plaats naar de andere gaan; het was niet lokaal, maar moreel en geestelijk. Het was het uitgaan van het hart naar de geliefde Heiland, naar Wiens terugkeer men reikhalzend uitkeek.

Het is onmogelijk de brieven aan de diverse gemeenten te lezen en dan niet te zien dat de hoop op de zekere en spoedige terugkeer van Christus de harten vervulde van de geliefde broeders en zusters in de begintijd. Ze verwachtten Gods Zoon uit de hemel. Ze wisten dat Hij zou komen en hen zou wegnemen van de aarde, om voor altijd bij Hem te zijn. De kennis en de kracht van deze hoop had tot gevolg dat hun harten werden losgemaakt van andere dingen. Hun stralende, hemelse hoop zorgde ervoor dat ze de dingen van de aarde konden loslaten. Ze keken uit naar hun Verlosser. Ze geloofden dat Hij elk moment kon komen, en daarom moesten de zorgen van dit leven gewoon worden geregeld voor het moment – ongetwijfeld goed en grondig –, maar als wachtend op de spoedige ontmoeting met Hem.

Dit alles wordt kort maar duidelijk voorgesteld door middel van de uitdrukking dat zij uitgingen om de bruidegom te ontmoeten. Dit kan niet met inzicht worden toegepast op het Joodse overblijfsel, aangezien dit niet zal 'uitgaan' om de Messias te ontmoeten. Integendeel, zij zullen in hun positie en te midden van hun omstandigheden blijven, totdat Hij komt en Zijn voet zet op de Olijfberg. Zij zullen niet verwachten dat Christus komt en hen van de aarde wegneemt om bij Hem in de hemel te zijn. Want Hij zal komen om hen te verlossen in hun eigen land en hen daar gelukkig te maken onder Zijn eigen gezegende heerschappij gedurende het millennium.

Maar de oproep is gericht aan *christenen* om 'uit te gaan'. Ze zouden altijd in beweging moeten zijn; zich niet settelen op aarde, maar uitgaan met een oprecht en heilig verlangen naar de hemelse heerlijkheid waartoe ze geroepen zijn, en naar de hemelse Bruidegom. Zij hebben Hem lief en hebben geleerd te wachten op Zijn spoedige komst. Dat is

de ware, goddelijke en normale opvatting van de houding en toestand van de christen. En die mooie gedachte werd wonderbaar gerealiseerd en praktisch toegepast door de eerste christenen. Maar helaas, we worden erbij bepaald dat we in het christendom zowel het onechte als het ware aantreffen. Er is 'onkruid' evenals 'tarwe' in de koninkrijk der hemelen; en zo lezen we van deze tien meisjes dat 'vijf van hen wijs waren en vijf dwaas'. Dit zijn de ware en de valse belijders, de echte en de schijngevoligen in het belijdende christendom.

Ja, en dit zal doorgaan tot de tijd van het einde, totdat de Bruidegom komt. Het onkruid verandert niet in tarwe, en evenmin worden de dwaze meisjes in wijze meisjes veranderd. Nee. Het onkruid zal worden verbrand en de dwaze meisjes worden buitengesloten. In plaats van een geleidelijke verbetering door de middelen die nu worden gebruikt – de prediking van het evangelie en de goede dingen die van invloed zijn op de wereld – vinden we in alle gelijkenissen en in de leer van het hele Nieuwe Testament dat het koninkrijk der hemelen een betreurenswaardige vermenging van goed en kwaad voorstelt; een corrupt

proces; een aanval op het werk van God door de vijand; een duidelijke voortgang van het kwaad in principe en in praktijk.

En dit alles gaat door tot het einde. Er zijn dwaze meisjes als de Bruidegom verschijnt. Waar komen ze vandaan, als iedereen zich moet bekeren voordat de Heer komt? Als allen door de middelen die nu worden gebruikt tot de kennis van de waarheid moeten worden gebracht, hoe komt het dan dat er bij de komst van de Bruidegom evenveel dwaze als wijze meisjes zijn?

Maar men zal misschien zeggen dat dit slechts een gelijkenis is, een beeld. Toegegeven; maar een beeld van wat? Zeker niet van een hele bekeerde wereld. Die bewering zou compleet in strijd zijn met de leer van de Schrift en zou betekenen dat wij met het onderwijs van onze Heer omgaan op een manier waarop wij de leer van een medemens niet zouden durven behandelen.

REPLY

VRAAG OVER APOSTELEN EN PROFETEN

Dirk-Jan Jansen

Vraag:

- Zijn er na de twaalf apostelen in deze tijd ook nog apostelen?
- Zijn er in deze tijd nog profeten?

Moeten wij ons nog bezig houden met wonderen, tekenen, genezingen enz., en welke geest is er op dit moment werkzaam? Is dit de Heilige Geest of is het de geest van de duisternis?

Waarom ik u deze vraag stel is, dat er in juni een bijeenkomst is gepland in Amsterdam in het Olympisch Stadion, waar ook mensen zijn die de NAR (Nieuwe Apostolische Reformatie) aanhangen en deze leer meer vaste voet aan de grond willen geven in Nederland. Wat vinden jullie daarvan?

Antwoord:

Dank voor je vraag. Gezien de brede verspreiding van dit soort leringen in ons land ben je niet de enige die met deze vraag zit. Het vergt dan ook wat ruimte om deze vraag goed te beantwoorden.

De leer dat er vandaag ook nog apostelen en profeten zijn zoals die er waren ten tijde van het Nieuwe Testament is niet nieuw. Het behoort meestal tot de vaste leringen van de charismatische beweging, die al sinds de jaren '60 in Nederland vaste grond heeft gekregen. In veel gemeenten zijn charismatische leringen binnengedrongen. Onderling kan er verschil zijn in de opvatting over de huidige apostelen en profeten, maar steeds vaker zien we dat er nadruk wordt gelegd op zichtbare zaken zoals genezingen, tekenen en wonderen. Mannen die beweren apostelen of profeten te zijn staan steeds weer op. Laten we daarom eens kijken wat de Bijbel ons leert over apostelen en profeten.

Het woord 'apostel' betekent 'gezondene', 'gezant'. De Heer Jezus koos er twaalf uit die Hij bekleedde met een speciaal gezag 'over onreine geesten om ze uit te drijven en om elke ziekte en kwaal te genezen' (Matt. 10:1). Onder hen bevond zich echter ook Judas, die een 'duivel' bleek te zijn (Joh. 6:70). Het verrichten van tekenen en wonderen zegt dus niet iets over de persoon die deze verricht (zie ook Matt. 7:22). In Handelingen 1 lezen we daarom dat Matthias zijn plaats innam om zo het getal van de twaalf weer volledig te maken.

De Bijbel spreekt over 'de twaalf' (1 Kor. 15:5). Zij zijn *ooggetuigen* geweest van het leven, het sterven en de opstanding van de Heere Jezus (Joh. 15:27; Hand. 5:32) en waren vanaf het begin van zijn aardse bediening bij Hem (Hand. 1:21). Een apostel is dus iemand die de Heer lijfelijk heeft gezien (1 Kor. 9:1). Paulus is een bijzondere apostel, omdat hij de verheerlijkte Heer heeft gezien (Hand. 26:16). Hij stelt zichzelf op één lijn met de twaalf, die hij in Galaten 1:17 noemt als 'hen die vóór mij apostelen waren'.

Deze apostelen hebben het fundament gelegd van de gemeente van God (Ef. 2:20; zie ook Openb. 21:14), doordat zij met tekenen en wonderen het woord van God bevestigden dat uitging om ieder te roepen tot het evangelie

van de genade van God (Mark. 16:20; Hebr. 2:4). De Heer heeft hen uitgezonden (Hand. 1:8). Zij verrichtten deze tekenen en wonderen om dit woord van de behoudenis te *bevestigen* als waarachtig van God afkomstig. Daarom schrijft Paulus: *'De tekenen van de apostel zijn onder u met alle volharding verricht, door tekenen, wonderen en krachten'* (2 Kor. 12:12).

Niemand anders dan de apostelen heeft het fundament gelegd van de gemeente. Niemand anders dan de apostelen verrichtte tekenen en wonderen zoals in de Bijbel beschreven. Dit is tweeduizend jaar geleden gebeurd, toen het fundament van de gemeente van God werd gelegd en vele anderen hebben er al die eeuwen op gebouwd (zie 1 Kor. 3:10-12). Niemand dan de apostelen verrichtte de 'tekenen van een apostel', anders zou de bovenstaande opmerking van Paulus geen nut hebben.

Buiten hem en de twaalf worden ook Barnabas, Silvánus en Timotheüs 'apostelen' genoemd (Hand. 14:14; 1 Thess. 2:6). Zij waren als medewerkers van Paulus 'gezonden' door de Heilige Geest (Hand. 13:2-3). Toch staan zij niet op hetzelfde 'niveau' als de twaalf en Paulus, die het gezag van de verhoogde Heer uitoefenden in leer en vermaning en vertroosting. Wat hij schreef, waren de 'bevelen' van de Heer Jezus (1 Thess. 4:2) en 'het gebod van de Heer' (1 Kor. 14:35). De 'leer van de apostelen' (Hand. 2:42) was bekleed met 'apostolisch' gezag, onfeilbaar en direct van de Heer afkomstig. Het was 'Gods woord' (1 Thess. 2:13).

Velen hebben zich steeds weer opgeworpen als apostelen, ook in de tijd van Paulus al. Zij claimden gezag dat zij in werkelijkheid niet hadden. Hij noemt hen daarom 'bedrieglijke arbeiders' (2 Kor. 11:13), die in dienst staan van de satan (zie vers 15), die zich voordoeft als een engel van het licht (2 Kor. 11:14). Zij die zich vandaag apostelen noemen en beweren dezelfde tekenen en wonderen te verrichten, bedriegen zichzelf en hun toehoorders. Ze claimen een gezag te bezitten dat ze niet hebben ontvangen. Ik meen dat sommigen van hen onwetend zijn, en sommigen bewuste misleiders (2 Tim. 3:13). Uit welke bron hun zogenaamde tekenen komen wordt door Paulus zelf beantwoord als hij schrijft: *'Maar ik vrees dat wellicht, zoals de slang Eva verleidde door haar sluwheid, uw gedachten bedorven en afgeweken zijn van de eenvoudigheid en de reinheid jegens Christus'* (2 Kor. 11:3).

De eerlijkheid gebiedt te zeggen dat er veel bedrog en zelfsuggestie is in de zogenaamde tekenen en wonderen. De satan is immers ook de vader van de leugen (Joh. 8:44). Soms kan er ook sprake zijn van duivelse imitatie, zoals ten tijde van de tovenaars van Egypte (Ex. 7:11-12, 22; 8:7,19; 9:11). Wees op uw hoede en toets alles aan Gods woord, de Bijbel.

Samengevat is een apostel:

1. Iemand die een ooggetuige van de Heer Jezus is geweest.
2. Een gezondene die bijzondere tekenen en wonderen verrichtte.
3. Iemand die, samen met de andere apostelen, het fundament heeft gelegd van de gemeente.
4. Iemand die met absoluut onfeilbaar gezag spreekt, vandaag via de brieven van het Nieuwe Testament (zie onder).

Net zoals de apostelen waren de profeten nodig om in de begintijd van de gemeente gezaghebbend te spreken tot de (jonge) gemeenten. Het volledige Woord van God, zoals wij dat nu hebben, bestond nog niet. Daarom waren er profeten die de gemeente versterkten: *'En Judas en Silas, die zelf ook profeten waren, vertroostten de broeders met vele woorden en versterkten hen'* (Hand. 15:32).

Zij verkondigden ook nieuwe openbaringen (1 Kor. 14:6). Vandaag zijn dergelijke profeten er niet meer, want nieuwe openbaringen zijn er niet meer sinds wij het complete Woord van God bezitten. Wel kan een gelovige de *gave van profetie* ontvangen hebben, om tot de gemeente te spreken tot opbouw, vermaning en vertroosting (1 Kor. 14:3). Mijns inziens gaat dit in onze tijd *altijd vanuit het geschreven Woord*, want dit is waardoor God nog steeds spreekt. Iemand die vandaag beweert een 'profeet' te zijn om zo zijn woorden goddelijke autoriteit te geven, moeten wij verwerpen. Een woord dat wordt gesproken door een broeder behoort altijd beoordeeld te worden door de rest van de gemeente (1 Kor. 14:29; 1 Thess. 5:19-20).

Niemand anders dan de apostelen verrichtte de 'tekenen van een apostel'

Een veel gebruikte tekst door de aanhangers van de leer dat er vandaag nog apostelen en profeten zijn is Efeziërs 4:11. Daar staat: *'En Hij heeft sommigen gegeven als apostelen, anderen als profeten, anderen als evangelisten, anderen als herders en leraars'*.

Men beweert dan dat de Heer ook vandaag nog apostelen en profeten geeft. Dit klopt niet. Allereerst is dit niet een soort 'automatisme' voor de plaatselijke gemeente. Zij die dit niet goed verstaan, spreken over de 'vijfvoudige bediening' voor iedere gemeente, alsof in iedere gemeente er apostelen, profeten, evangelisten, leraars en herders moeten zijn.

Paulus spreekt echter over de universele gemeente, het lichaam van Christus zoals dat vorm krijgt in de loop van de tijd (zie Ef. 4:15-16). Het doel is om de heiligen te volmaken, totdat zij allen komen tot de kennis van de Zoon van God (Ef. 4:12-13). Hiervoor hebben wij de apostolische en profetische Schriften, zodat de apostelen en profeten nog steeds met gezag tot ons spreken *via het geschreven Woord*.

De evangelisten, leraars en herders zijn er nog wel om ons via dit Woord van God 'te volmaken'. In onze tijd, waar er steeds meer misleiding is, hebben wij genoeg aan het Woord van God (2 Tim. 3:16-17). Straks zal er een mens komen, die 'de wetteloze' (2 Thess. 2:8) wordt genoemd, die met bedrieglijke tekenen en wonderen velen zal misleiden (2 Thess. 2:9-10). In onze tijd van geestelijk verval komt alles aan op geloof en kennis van het Woord van God.

Daarom, laat je niet misleiden en richt je oog op de Heer Jezus. Luister naar hen die Hem verkondigen, over Hem leren en die hierdoor het geloof versterken in plaats van onze aandacht te richten op de zichtbare dingen: *'...daar wij ons oog niet richten op de dingen die men ziet, maar op de dingen die men niet ziet; want de dingen die men ziet, zijn tijdelijk, maar de dingen die men niet ziet, zijn eeuwig'* (2 Kor. 4:18).

DEZE IS MIJN GELIEFDE ZOON

SLOT

Hugo Bouter

'Deze is Mijn geliefde Zoon, in Wie Ik welbehagen heb gevonden' (Matt. 3:17).

Zie, Mijn Knecht

En als we zo willen luisteren naar Gods Woord, als we bereid zijn te dienen en een nederige plaats in te nemen, dan zal de Heer ons duidelijk maken wat wij te doen hebben. In Mattheüs 12 wordt de eerste profetie over de Knecht van de Heere aangehaald (Jes. 42:1-4). Daar zien we de ware Knecht: 'Zie, Mijn Knecht Die Ik heb verkoren, Mijn Geliefde in Wie Mijn ziel welbehagen gevonden heeft!' (Matt. 12:18).

Klinkt hier eigenlijk niet het enthousiasme in door dat God gevonden heeft in de Heere Jezus? Elk woord getuigt ervan. Zie, Mijn knecht, Die Ik heb uitverkoren. Mijn Geliefde, in Wie Ik een welbehagen heb gevonden.

Elke voetstap van de Heer, elke daad, elk woord was in overeenstemming met de wil van God de Vader. Alles beantwoordde aan wat de Vader wilde en wenste. Zie, Mijn Knecht! Zou de Heer dat ook van ons kunnen zeggen: Mijn geliefde, in wie Ik een welbehagen heb gevonden? De belofte hier is: 'Ik heb Mijn Geest op Hem gelegd' (Jes. 42:1). En wij hebben de Heilige Geest inwonend, opdat de Geest ons zou kunnen leiden op onze wegen, bij alles wat we doen. Zodat wat er van ons uitgaat een vreugde zou zijn voor het hart van God de Vader, en tot Zijn welbehagen.

Wij bevinden ons hier in een heel andere situatie dan in Mattheüs 3, toen de Heer aan het begin van Zijn werk stond. Hij is hier in Mattheüs 11 en 12 al Degene Die verworpen is door Zijn volk. Hij is de verworpen Messias. Later in hoofdstuk 13 zien we dat ook duidelijk, doordat het Koninkrijk der hemelen een andere gedaante aanneemt in de wereld, een verborgen gedaante. Het is geen koninkrijk van kracht, macht en majesteit, maar het blijft verborgen en er is een vermenging te vinden van goed en kwaad, van bozen en goeden, totdat de Koning zal terugkomen.

Maar in Mattheüs 16 spreekt de Heere Jezus voor het eerst over de vorming van de gemeente van de levende God. Op deze Rots zal Ik Mijn gemeente bouwen! Daar zien we dus dat er een andere tijd aanbreekt, een andere bedeling, nadat de Heer als de Messias door Zijn volk verworpen is. Dit grote omslagpunt vinden we in Mattheüs 11 en 12. En in overeenstemming daarmee lees je dan ook dat de Heer de discipelen waarschuwt dat ze Hem niet openbaar moeten maken. Hij wilde niet zozeer het Middelpunt van de natie zijn, nu Hij verworpen was. Hij zou als de Knecht van de Heere niet schreeuwen of twisten, en niemand zou Zijn stem op de straten horen. Hij vraagt niet om aandacht voor Zichzelf, maar is tevreden om te dienen, om tot Gods

welbehagen te zijn in alle eenvoud en nederigheid. Hij zal niet twisten of schreeuwen, niemand zal Zijn stem op de straten horen.

De Heere Jezus heeft wel aandacht voor het individu. Het geknakte riet zal Hij niet verbreken, en de walmende vlaspit zal Hij niet uitblussen. Hij heeft oog voor mensen die met problemen te maken hebben, die te vergelijken zijn met een geknakt riet, mensen die een verbroken hart hebben en veel verdriet hebben.

Zo heeft Hij ook oog voor de walmende vlaspit. Misschien schijnt ons licht niet zo helder en is het niet duidelijk zichtbaar, dat wij de Heer kennen en Hem toebehoren, dat wij Hem dienen. Maar ook een walmende vlaspit zal Hij niet uitblussen. Hij heeft medelijden met de Zijnen, ook al verkeren ze in omstandigheden die moeilijk zijn. Hij heeft aandacht voor het individu, en dat zien we ook terwijl Hijzelf de verworpen Messias is. Dat blijkt hier in Mattheüs 11, waar de volmaaktheid van de Persoon van Christus duidelijk zichtbaar wordt. Want hoewel Hij de Verworpenen is en het 'Wee u' moet uitspreken over de steden waar Hij had gepredikt, kan Hij toch de Vader danken en prijzen.

Dit geldt ook voor ons: het is een duidelijk bewijs van het zoonschap dat volgens Gods gedachten is. Zodat wij de Vader loven en danken en op Hem vertrouwen, zelfs al zijn de omstandigheden helemaal niet zoals we het zouden wensen. 'Ik prijs U, Vader, Heer van de hemel en van de aarde, dat U deze dingen hebt verborgen voor wijzen en verstandigen'. Die wijzen waren de leiders van het volk, die de Heer hadden verworpen, die wijs waren in eigen ogen. 'Maar aan kleine kinderen hebt U het geopenbaard. Ja Vader, want zo is het een welbehagen geweest voor U'.

Die weg van verwerping van de kant van Zijn eigen volk, de weg van lijden, van smaad, die de Heere Jezus moest gaan hier op aarde, dat was de weg van Gods welbehagen. Zo is het een welbehagen geweest voor U. De Heere Jezus wist immers, doordat Zijn eigen volk Hem had verworpen, dat nu Gods plan met de gemeente en met de volken in vervulling zou gaan. Dat dit nu de wil van God was, het welbehagen van God. We kunnen denken aan 1 Korinthiërs 2, dat de leiders van het volk 'de Heer der heerlijkheid' hebben gekruisigd. Als ze geweten zouden hebben Wie Hij was, zouden ze dat niet hebben gedaan. Maar het moest zo gaan, het was de wil van God, Zijn welbehagen. Zo is het een welbehagen geweest voor U!

En zo richt de Heer Zich op het individu, op al degenen zowel uit Israël, als uit de volken, die tot Hem zouden willen komen. Allen die vermoed en belast waren. 'Kom tot Mij en Ik zal u rust geven. Neem Mijn juk op u en leer van Mij, want Ik ben zachtmoedig en nederig van hart'. De Heer verzette Zich niet tegen de weg die Hij moest gaan – en Hij was de Koning van Israël, Hij was de beloofde Messias. Hij kwam met alle bewijzen daarvan te midden van het volk. Dit was geen kleinigheid dat Hij verworpen werd, dat Hij aan de kant geschoven werd, maar toch bleef Hij volkomen onderworpen aan de wil van de Vader. 'Ik prijs U, Vader'.

Ja Vader

Niet eenvoudig om dat steeds te zeggen, evenals de Heer. In welke omstandigheden wij ook verkeren als discipelen, volgelingen van de Heer, wij mogen van Hem leren. Dan mogen we dezelfde Geest, dezelfde gezindheid

tentoon spreiden. 'Leer van Mij, dat Ik zachtmoedig ben en nederig van hart. U zult rust vinden voor uw zielen'. Dus ook rust op de weg die de Heer ons doet gaan. Wat Hij ons oplegt is niet zoals het harde juk van de farizeeën, of de last die Mozes aan het volk oplegde. De last die de Heer aan ons oplegt, is zacht: 'Mijn juk is zacht, Mijn last is licht'.

En zo zijn wij volgelingen van Hem geworden, Die door de wereld, het Joodse volk en door de Romeinen is buitengeworpen. Verhoogd aan het kruishout. Weg met Hem, wij willen niet dat Deze koning over ons is. Die Heer behoren wij toe. En als wij Hem in alle eenvoud volgen en dienen, dan kunnen wij toch in ons leven hier als volgelingen van Hem, leven tot eer van de Heer en tot verheerlijking van God de Vader. We kunnen toch als broeders en zusters, als gelovigen, tot Gods welbehagen zijn. Ook al zijn we vreemdelingen en bijwoners op aarde en delen we in de verwerping van Christus. God kan ook in ons Zijn welbehagen vinden, als we in overeenstemming met Zijn Woord en Zijn gedachten leven.

Luister naar Hem

En dan vinden wij in Mattheüs 17 weer een heel ander toneel: de verheerlijking op de berg. Geen toneel van verwerping, zou je zeggen, maar eigenlijk een voorsmaak van de heerlijke toekomst die nog uitstaat. Hier werd de Heere Jezus voor de ogen van Zijn discipelen van gedaante veranderd. Zijn gezicht straalde als de zon, Zijn kleren werden wit als het licht. Petrus, die zag hoe Mozes en Elia met de Heer spraken, zei toen: 'Heer, het is goed dat wij hier zijn. Als u het wilt, zal ik drie tenten maken, voor U één, voor Mozes één en voor Elia één'. Hij stelde weliswaar de Heer op de eerste plaats, maar de Heer is zo uniek, zo bijzonder dat Hij toch niet op één lijn met Mozes en Elia, met deze grote mannen kan worden geplaatst.

In Mattheüs 3 hebben we gezien dat de Heere Jezus Zich voegde bij de berouwvolle zondaren, maar Hij was géén zondaar. De hemel ging open en getuigde daarvan: 'Deze is Mijn Zoon, de Geliefde'. En hier zie je eigenlijk iets soortgelijks gebeuren. Als mensen Hem op één lijn met anderen willen plaatsen, ook al zijn het grote mannen van

God zoals Mozes en Elia, dat kan niet. Dat is een vergissing.

Dan gaat de hemel om zo te zeggen weer open. De lichtende wolk verschijnt, dat is de wolk van Gods tegenwoordigheid, die als een schaduw is. En een stem uit de hemel zei: Deze is het. Déze, niet Mozes die zelf de wet had gegeven, niet Elia die het volk had teruggebracht tot de wet. Maar Déze, in Wie de genade en de waarheid gestalte hadden gekregen. Deze is Mijn geliefde Zoon, in Wie Ik welbehagen gevonden heb, luister naar Hem.

Hier in dit toneel hebben we eigenlijk een voorproef van het Vrederijk, waar de Heere Jezus zal heersen als de Zon der gerechtigheid. Zijn gezicht straalde als de zon, Zijn kleren werden wit als het licht. Dat zal een heerlijke toekomst zijn, die nog uitstaat. Inderdaad, als Hij Zijn koningschap hier op aarde zal mogen uitoefenen. En dan zal Hij niet alleen de Koning van Israël zal zijn, maar ook van de volken. Hij is de Heer van de heren en de Koning van de koningen. Zo zal Hij straks verschijnen in heerlijkheid en zal Hij regeren met de Zijnen. Ook dan, in die toekomst die ook nu nog voor ons ligt, zal de Heere Jezus de Man van Gods welbehagen zijn, Die het welbehagen van God ten uitvoer zal brengen.

We lezen in Jesaja 53, dat als de Heer Zijn leven gesteld heeft als een schuldoffer en Zijn ziel heeft uitgestort in de dood, dat Hij daarna vrucht zal zien. Dan zal Hij nageslacht hebben en zal het welbehagen van de Heere door Zijn hand voorspoedig zijn (vs. 10). Gods welbehagen is vervuld door de Heere Jezus tijdens Zijn leven op aarde, het wordt nu vervuld in deze tijd door de vorming van de gemeente, doordat de Heilige Geest mensen toevoegt aan de gemeente. Maar ook straks in die grote toekomst die nog uitstaat, als de Heer zal verschijnen, dan is Hij ook de geliefde Zoon, de Uitverkorene, de Man naar Gods hart, de Man van Gods welbehagen. Luister naar Hem! En toen zijn hun ogen opsloegen, zagen zij niemand dan *Jezus alleen*.

Moge de Heer geven dat dit ook voor ons geldt, dat wij Hem zien in Zijn grootheid. Niemand dan Jezus alleen! Zodat wij Hem mogen bewonderen, en Hem telkens zien in al Zijn rijkdom en de heerlijkheid van Zijn Naam, zoals Hij in het Woord van God tot ons komt.

ADVERTENTIE

Van de Put naar het Paleis

Johan Schep

Over het leven van Jozef

De Bijbel geeft over Jozef meer dan genoeg informatie om over hem een boek te kunnen schrijven. Jozef was een integer man, die openstond voor God en ons heel duidelijk doet denken aan de Heere Jezus.

ISBN/EAN 978-94-91797-67-5; Aantal blz. 76; Prijs 4,50 Euro

Online uitgeverij
OudeSporen

WOORDSTUDIE

IS OORDELEN ALTIJD VEROORDELEN?

Gerard Kramer

Deze keer een WordStudie naar aanleiding van een vraag over de vertaling van Romeinen 3:4b.

Telos: ...en overwint, wanneer U *geoordeeld* wordt.

HSV: ...en overwint wanneer U *oordeelt*.

De vraag is:

Bij de meeste verschillen zie ik een verschil in lading of zinsopbouw, of is het een kwestie van toevoeging/weglaten van (hulp)woorden, maar het bovengenoemde is taaltechnisch niet te rijmen en staat lijnrecht tegenover elkaar.

Mijn man en ik hebben de KJV en de Statenvertaling er ook even naast gelegd. De KJV neigt naar de Telos-vertaling en de Statenvertaling naar de HSV-vertaling. Wanneer de vertaling zou kloppen van de Telos en de KJV, begrijp ik het helemaal niet meer: Hoezo zal onze Schepper ooit geoordeeld kunnen worden? Wie zou het op kunnen nemen tegen de Pottenbakker?

Antwoord

Dat laatste is inderdaad absoluut onmogelijk, en gelukkig hoeft die conclusie uit geen enkele van de gegeven vertalingen van Romeinen 3:4b getrokken te worden.

Als in de weergave van die Schriftplaats gekozen wordt voor de vertaling 'geoordeeld wordt', dan moet dat niet gelezen worden als 'veroordeeld wordt', maar als iets neutraals: 'oordelen' is wat een rechter doet; het Gr. woord

voor 'rechter' is *kritēs*, lett. een 'oordelaar': een rechter velt een vonnis, oftewel hij spreekt een oordeel uit. Dat kan positief of negatief zijn, ook in het Nieuwe Testament. Het werkwoord 'oordelen' is op zichzelf dus neutraal. De gedachte in Romeinen 3:4b is dan dat Gods gerechtigheid altijd zal blijken en door elke rechter onomstotelijk zal moeten worden erkend: God wint glansrijk elk rechtsgeding!

Het tweede probleem is voor de vraagsteller dat de Telosvertaling vertaalt 'geoordeeld wordt', en de (H)SV 'oordeelt'. Eigenlijk vraagt zij: Het kan toch niet zo zijn dat een bepaalde werkwoordsvorm zowel lijdend als bedrijvend is, oftewel zowel passief als actief? Vreemd genoeg kan dat soms wel. In het Grieks is er namelijk nog iets tussen lijdend en bedrijvend in, een middenvorm, die men het *medium* noemt. Die laatste vorm, de mediale vorm van het werkwoord, is soms eenvoudig, letterlijk als tussenvorm te vertalen.

Voorbeeld: ik was mijn zoontje is actief, mijn zoontje wordt gewassen is passief, en mijn zoontje wast zichzelf is mediaal. In de praktijk kan de mediale vorm echter een heel andere betekenis hebben, vooral bij meer abstracte werkwoorden. De mediale vorm van het Gr. werkwoord 'oordelen' kan namelijk de betekenis hebben 'een rechtsgeding voeren', zoals in 1 Kor. 6:6 – daar is de mediale vorm dus actief vertaald – en terecht; dat is daar niet alleen mogelijk, maar noodzakelijk. De vertaling 'oordeelt' voor de mediale vorm lijkt mij een moeilijk te verdedigen keuze, waarvoor ik ook geen parallellen heb kunnen vinden.

Een bijkomend probleem is dat in de tegenwoordige tijd – zoals in Rom. 3:4b – het verschil tussen passief en mediaal niet zichtbaar is. De Telosvertaling kiest voor de passieve variant, ongetwijfeld omdat vlak daarvoor sprake is van de ondubbelzinnig passieve vorm (in het Grieks geen praesens, al moet hij zo vertaald worden, maar een aoristus) 'gerechtvaardigd wordt'. Daarbij wordt, parallel daaraan, 'geoordeeld wordt' vertaald, en dus neutraal gelezen, als een rechterlijke uitspraak. Hopelijk geeft dit relaas enige duidelijkheid!

BESTUDEER DE SCHRIFTEN

Vragen

1. Wie was de profeet en rechter die de eerste twee koningen van Israël heeft gezalfd?
2. Wie waren de priester en de profeet die Salomo tot koning hebben gezalfd?
3. Wie is de gelukkige en enige Heerser, de Koning der koningen en Heer der heren?

Antwoorden

1. Samuel (1 Sam. 10:1; 16:13).
2. Zadok en Nathan (1 Kon. 1:45).
3. God de Vader en onze Heer Jezus Christus (1 Tim. 6:14-16; Openb. 19:16).

HET BOEK PREDIKER

DEEL 2 - EEN EN AL VLUCHTIGHEID

Ger de Koning

*Pred. 1:1 | De auteur*¹

Het Hebreeuwse woord voor 'Prediker' is *kohelet*, een woord dat zoiets betekent als een 'leider die spreekt tot een vergadering van mensen'. Als zodanig spreekt hij zijn 'woorden' waarmee hij het volk leert en tot hen predikt. Hij noemt zichzelf meerdere keren Prediker (Pred. 1:2,12; 7:27; 12:8,9,10). Zoals al gezegd, is de Prediker Salomo. Zijn naam noemt hij echter niet, want het gaat niet om zijn persoon, maar om zijn boodschap. Hij, de Prediker, de meest wijze onder de mensen, neemt het op zich om het leven onder de zon te onderzoeken en te ervaren en de resultaten van zijn onderzoek aan de vergadering van metgezellen te verhalen.

'De zoon van David' laat zijn bijzondere en hoge afkomst zien en daarmee zijn grote verantwoordelijkheid, waaraan hij helaas een zekere periode niet heeft beantwoord. Dat hij in David een godvrezende vader heeft gehad, maakt de zondige periode in zijn leven des te erger (vgl. Jer. 22:15-17). Hij wist van de zonde van overspel van zijn vader, maar ook van zijn berouw daarover. Dat heeft ook zijn eigen terugkeer mogelijk gemaakt, want hij heeft gezien dat er terugkeer tot God na berouw mogelijk is.

'Koning in Jeruzalem' wijst op zijn regering in de stad die God heeft uitgekozen om Zijn stad te zijn. Een grotere eer kan een mens niet ten deel vallen. In die omgeving doet Salomo zijn onderzoek en daar trekt hij zijn conclusie. Die conclusie is dat te midden van zoveel wijsheid, eer, rijkdom en macht, zijn hart leeg blijft.

Pred. 1:2 | De conclusie van het onderzoek

De Prediker begint niet met een luchtig verhaaltje om hen tot wie hij zich richt op smaak te brengen en hen ernaar te laten verlangen meer te horen. Tegen alle adviezen over de opbouw van een toespraak in valt hij met de deur in huis. Hij begint met het uitspreken van de conclusie van alles wat hij heeft onderzocht: alles is 'een en al vluchtigheid'. Dat zegt hij niet als een terloopse opmerking, maar hij drukt ons met de neus op de feiten door het drie keer te herhalen, zodat we het niet kunnen negeren.

Hij zal zijn conclusie in de loop van het boek ruim en grondig onderbouwen. Dan zal blijken dat het geen uiting van wanhoop is – zo zou een oppervlakkige lezer deze conclusie kunnen opvatten –, maar de nuchtere constatering van de natuur van de wereld en alles wat erin is. Telkens noemt hij een probleem of raadsel dat hij in het leven is tegengekomen, en stelt vast dat alles 'een en al vluchtigheid' ofwel zinloos is.

1) Lees aub elke keer het tekstgedeelte erbij uit de HSV vertaling.

Als we volgens de Prediker het leven eerlijk en goed bekijken, zien we dat het leven maar kort en leeg, bedrieglijk en zonder resultaat is. Hij zegt dit om het hart van de gelovige weg te trekken van de wereld en zijn verlangens en verwachtingen te richten op de onzienlijke, onvergankelijke wereld die niet aan de vluchtigheid onderworpen is (Rom. 8:20; 1 Kor. 7:31; 2 Kor. 4:16; 2 Petr. 3:11; 1 Joh. 2:17).

'Een en al vluchtigheid' is letterlijk 'vluchtigheid der vluchtigheden'. Dit is een Hebreeuwse overtreffende trap en betekent 'de allergrootste vluchtigheid'. We vinden dit ook in uitdrukkingen als 'de God der goden', 'het heilige der heiligen', 'een knecht der knechten'. 'Al' is 'het geheel' en niet slechts een beetje of af en toe.

Wel moeten daarbij blijven bedenken dat het gaat om waarnemingen buiten God om waarbij de mens wordt beschouwd als van Hem vervreemd.

Met deze stelling – die geen theorie is, maar door hem is ervaren – toont hij aan hoe zinloos en doelloos alles is. Vluchtigheid heeft de betekenis van leeg, een ademtocht, een windvlaag, tevergeefs, snel voorbij, doelloos, je hebt er niets aan, je kunt er niets mee, waardeloos.

Prediker is wijzer en ernstiger dan alle mensen. Dat maakt hem echter niet gelukkiger, maar slechts verwarder en verdrietiger dan iemand anders. Sommigen spreken verachtelijk over de wereld omdat ze kluisenaars zijn en de wereld niet kennen, of omdat ze bedelaars zijn die niets hebben. Zo is het niet met Salomo. Hij kent de wereld en bezit alles.

Wij die geloven, mogen het leven bezien vanuit de hemel, dat wil zeggen vanuit een plaats *boven* de zon. Daardoor weten we dat de wereld en haar begeerte voorbijgaan, maar dat 'wie de wil van God doet, blijft tot in eeuwigheid' (1 Joh. 2:17).

Pred. 1:3 | Welk voordeel geeft zwoegen?

De eerste vraag die de Prediker zichzelf en ons stelt, raakt het hart van zijn onderzoek. Hij werkt deze vraag in al zijn onderdelen in de loop van dit boek uit. Het antwoord is dat de mens geen enkel 'voordeel', in de zin van netto blijvende winst, van al zijn zwoegen heeft 'waarmee hij zwoegt onder de zon'. Het oorspronkelijke woord 'voordeel' wordt alleen in dit boek gebruikt (Pred. 1:3; 2:11; 3:9; 5:10,15; 7:11,12). Het woord stamt uit de handel en betekent winst, wat aan het eind of onder de streep overblijft. De betekenis hier is dan: wat blijft er als nettoresultaat over van al je harde werken? Het antwoord is: niets. Er is geen winst gemaakt.

De uitdrukking 'onder de zon' – die bijna dertig keer in dit

boek voorkomt – is belangrijk en kenmerkend voor dit boek. We komen in dit boek ook de uitdrukking ‘onder de hemel’ tegen. Deze laatste uitdrukking legt er de nadruk op dat het voor de aarde, *het aardse*, geldt. De uitdrukking ‘onder de zon’ bepaalt ons ook bij de aarde, maar legt meer de nadruk op het *tijdelijke, voorbijgaande karakter* van alles wat er gebeurt. De Prediker bekijkt alles horizontaal, hij kijkt om zich heen, neemt waar en ervaart. Hij kijkt niet naar boven, naar de oorsprong van alles wat hij ziet en ervaart.

Wat er gebeurt, gebeurt op aarde; er wordt niet gekeken naar een hoger doel. Als de kijk op het leven niet verder gaat dan ‘onder de zon’, zal alles waarvoor we ons inzetten een ondertoon van onvoldaanheid hebben. Het is namelijk allemaal verbonden met het streven van de zondige mens en daardoor tijdelijk en onvolkomen. Nooit zal de mens met voldoening kunnen terugkijken op zijn werk en kunnen zeggen ‘en zie, het is zeer goed’, want niets is volmaakt, niets is af. Anderen volgen hem op en gaan verder met zijn werk. Niemand levert iets af wat onveranderlijk goed is.

Als we vanuit dat gezichtspunt kijken naar alles wat de mens doet, kan de conclusie alleen maar zijn dat alles voor niets is. Alle bezigheid is werk dat vermoeit; het levert nooit iets op wat blijvend geluk geeft. We zien dit in het bedrijfsleven en in de politiek. De volgende directeur en de nieuwe politicus beloven plechtig dat ze het beter zullen doen dan de vorige, maar na verloop van tijd moeten ze het veld ruimen omdat ze hebben gefaald. Hetzelfde zal gebeuren met hen en met allen die na hen komen. Het zwoegen zonder ooit voldoening te vinden moet de mens brengen tot Hem Die heeft gezegd: *‘Komt tot Mij, allen die vermoeid en belast bent, en ik zal u rust geven’* (Matt. 11:28).

‘Een en al vluchtigheid’ is letterlijk ‘vluchtigheid der vluchtigheden’. Dit is een Hebreeuwse overtreffende trap en betekent ‘de allergrootste vluchtigheid’.

De Heer Jezus sluit op de vraag van de Prediker aan wanneer Hij zegt: *‘Want wat zal het een mens baten als hij de hele wereld wint, maar zijn ziel erbij inboet?’* (Matt. 16:26; Luk. 12:15). Je kunt je nog zo inzetten en ook nog alles krijgen waarvoor je zo hard hebt gewerkt, maar wat is het uiteindelijke resultaat als je sterft en alles moet los- en achterlaten?

Paulus vertelt ons waar de echte winst ligt: *‘Nu is de godsvrucht met tevredenheid inderdaad een grote winst; want wij hebben niets in de wereld ingebracht, omdat wij er ook niets uit kunnen wegdragen’* (1 Tim. 6:6-7). Winst is alleen daar waar het hart in verbinding staat met de eeuwige God en de eeuwigheid. Voor de Heer werken is niet tevergeefs (1 Kor. 15:58).

Een artikel in het Reformatorisch Dagblad van 5 mei 2003 bewijst de waarheid van dit vers op een praktische manier:

Jip Wijngaarden was amper 17 toen ze in 1982 uit 3000 gegadigden werd gekozen om de hoofdrol te spelen in het toneelstuk ‘Anne Frank’. Een onstuimige carrière als actrice en filmster volgde. Hollywood wenkte. Negen jaar lang bewoog Jip zich in de wereld van glitter en glamour. Maar gaandeweg sloeg de twijfel toe. ‘Als idool ben je gemeenschapsgoed, je raakt jezelf kwijt. Ik wist niet wat ik

ermee aan moest en begon na te denken. Is dat nou alles? Eer en roem had ik geoogst, maar ik was niet gelukkig. Het leven dat ik leidde, was oppervlakkig en leeg. Mijn hart was een groot gat waar alles doorheen waaide.’ De overgang naar het christendom betekende voor Jip een radicale breuk met het verleden. ‘Gevoelsmatig wist ik dat het nieuwe leven me alles zou kosten. En dat heeft het ook, want de basis deugde niet. Mensen om me heen verklaarden me voor gek dat ik Hollywood en andere aanbiedingen liet schieten voor iets wat je niet kunt zien.’ [Einde artikel]

Pred. 1:4-8 | Illustraties van zinloosheid

De Prediker geeft in de verzen 4-11 enkele voorbeelden van de eindeloze kringloop van het leven met al zijn gebeurtenissen. Hij wijst op ‘de wet van de herhaling’. Hij neemt een eindeloze cirkelbeweging waar. Die cirkelbeweging werkt in de sfeer van de natuur en in die van het leven van de mens. Ook de geschiedenis herhaalt zich talloze malen. Beweging is echter geen vooruitgang. Het blijft alles zoals het was, zonder dat al die bewegingen enige echte verandering in het leven van een mens bewerken waardoor hij volle genoegdoening, volle tevredenheid en een vol en ononderbroken geluk zal hebben.

Generaties komen en gaan (vers 4). Ze betreden het toneel van het leven, steken dat met enkele passen over, draaien hun pirouetten, maken hun buiging en verdwijnen weer van het toneel. Het toneel, de aarde, is altijd hetzelfde, evenals het spel en de rollen, de maskers en de kleding. Alleen de acteurs wisselen. Hoe vluchtig is dat alles. Het leven is een nooit eindigend toneelstuk met steeds wisselende spelers en een nooit veranderend decor. Je kunt wat dat betreft het leven ook vergelijken met een hometrainer. Je trapt de trappers rond, maar je komt geen millimeter vooruit.

Niemand blijft continue op aarde leven. ‘Onder de zon’ gezien is het leven van een mens vluchtig als een damp (Jak. 4:14), gaat het sneller dan een weversspoel (Job 7:6) en is het kortstondig als het gras (Ps. 103:15; Jes. 40:6-7; 51:12; 1 Petr. 1:24). Onze aardse bezittingen krijgen we van anderen en korte tijd later moeten we die weer aan anderen afgeven. Deze bezittingen zijn niet wezenlijker dan het leven dat ermee geleefd wordt.

Elke generatie ploetert de korte tijd van haar verblijf op aarde voor haar bestaan. Dan zit het leven voor haar erop en verdwijnt ze weer. De volgende generatie laat hetzelfde beeld zien, evenals de daaropvolgende. En zo gaat het maar door. Het leven, beperkt tot hier-en-nu, kan worden gezien als een ‘ratrace’. De ‘ratrace’ is een begrip dat verwijst naar de vergeefse pogingen van een rat om aan een tredmolen te ontsnappen waarin hij eindeloos rondrent en die tegelijk draaiend houdt. Het is een goede illustratie van een reeks eindeloze of nutteloze handelingen die geen uitzicht bieden op resultaat.

De enige die blijft, is de aarde die al die generaties draagt. Dat toont het contrast tussen de kortstondigheid van het leven en het (schijnbaar) permanente bestaan van de aarde. Er is geen hoop op verandering: het komen en gaan van de generaties is net zo onveranderlijk als het vaststaan van de aarde. Zo is de waarneming van de Prediker en van iedereen die met een nuchtere kijk het leven beziet, zonder te kijken naar of te denken aan de oorsprong van de generaties of van de aarde.

In de verzen 5-7 kijkt de Prediker naar de schepping. Hij neemt veel activiteit waar. Tegelijk constateert hij dat er van enige vooruitgang geen sprake is. Zoals er voor de mens geen voordeel is in zijn gezwoeg (vers 3), zo is dat er ook niet voor de schepping in haar gezwoeg. Het is met zoveel dingen in de natuur net als met de wisseling van de elkaar opvolgende generaties van vers 4. De Prediker noemt als voorbeelden de zon (vers 5), de wind (vers 6) en het water van de rivieren en de zee (vers 7).

Kijk naar de zon. De zon is de lichtbron voor de aarde. Ze blijft altijd gelijk en doet altijd hetzelfde werk. Ze verlicht altijd dezelfde wereld en doet dat altijd op dezelfde tijd. Elke morgen gaat de zon op en elke avond gaat ze onder. Ze komt altijd op dezelfde plaats op en gaat altijd op dezelfde plaats onder. Zo gaat het eendeloos door, onveranderlijk, dag in, dag uit.

Het feit dat de hemelen Gods eer vertellen, dat de schepping het werk van Zijn handen is en dat Hij de zon daarin haar plaats heeft gegeven (Gen. 1:14-19; Ps. 8:4), wordt door de Prediker buiten beschouwing gelaten. Door zo naar de zon te kijken zegt de Prediker in feite dat de schepping niet Gods heerlijkheid weerspiegelt als je Hem er niet bij betreft, maar dat de schepping het zinloze zwoegen van de mens illustreert.

Na de zon wijst de Prediker op de wind (vers 6). De zon gaat van oost naar west, de wind draait van het zuiden naar het noorden. Het leven is als de wind, die alsmaar draaiend is. De wind is in zijn bewegingen veel grilliger dan de zon, die een vaste, voorspelbare loop langs de hemel volgt. Maar ondanks al de wendingen van de wind en de onvoorspelbaarheid van zijn loop blijft alles toch hetzelfde. De wind is onzichtbaar, maar we voelen hem wel en nemen hem waar door het bewegen van de wolken en de bladeren aan de boom. Maar als het heeft gewaaid en de wind is gaan liggen, wat is er dan wezenlijk veranderd? Niets toch?

Zelfs als een storm een ravage heeft aangericht, verandert er niets. De mens berekent de schade en bouwt weer op wat is verwoest, of hij begint ergens anders een nieuw bestaan. Pas als een mens in de storm het spreken van God herkent en Hem toelaat in zijn leven, verandert er wezenlijk iets.

Het derde voorbeeld in de schepping waarmee de Prediker het leven vergelijkt, is dat van het water dat door de rivieren naar de zee stroomt (vers 7). De rivieren brengen onophoudelijk water naar de zee. Je zou zeggen dat de zee toch een keer vol moet raken. Maar nee hoor, de zee raakt nooit vol. De rivieren stromen maar door, zonder dat ze ooit

klaarkomen met hun werk om de zee te vullen. Ons gezegde 'dat is water naar de zee dragen', duidt hetzelfde aan: het is een zinloze activiteit.

We kunnen bij dit voorbeeld ook denken aan de eindeloze kringloop, want 'de plaats vanwaar de rivieren kwamen, daarheen keren zij terug, om [vandaar weer] te gaan [stromen]'. We weten dat het water dat de rivieren naar de zee brengen, verdampt. Daardoor ontstaat er regen die weer wordt uitgegoten op de plaats waar de rivieren ontspringen. Dat water brengen de rivieren weer naar de zee, om daar opnieuw te verdampen waarna de cyclus opnieuw begint (vgl. Am. 9:6).

De onveranderlijke loop van de zon, de ongedurigheid van de wind en de onverzadigbaarheid van de zee vullen het leven van elke generatie. De mens is voortdurend rusteloos en onvoldaan. Hij is altijd jachtig op zoek naar meer, zonder ooit verzadigd te worden. Zijn geest kent geen rust. Maar al zijn gehaast en gezwoeg maakt geen enkele indruk op de vastheid en de bewegingen van de natuur. Er verandert niets aan de vastheid van de aarde en de kringloop van de natuur.

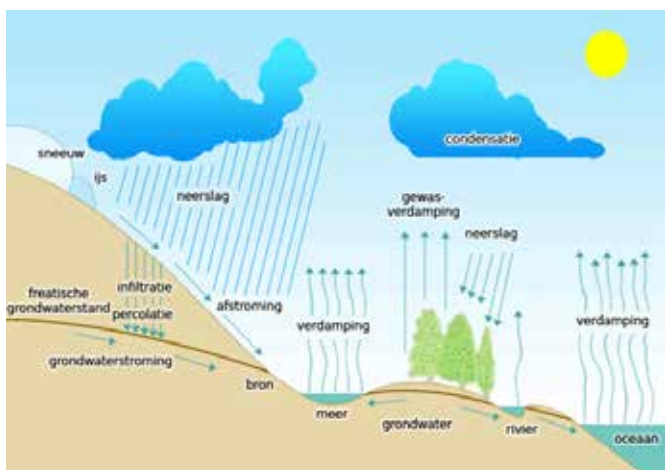
Ondanks het feit dat de schepping steeds in beweging is, is ze niet in staat de mens, die slechts de aarde als zijn horizon heeft, enige bevrediging te geven. Deze onvoldaanheid drukt zwaar en is zo vermoeiend, dat het niet in woorden is uit te drukken (vers 8).

Hoe anders is dat voor wie God kent en Hem bij zijn leven betreft. Zo iemand kent ook moeilijke situaties in zijn leven, waarvoor hem de woorden ontbreken om die te beschrijven, maar hij heeft de Heilige Geest Die woorden geeft aan zijn verzuchtingen (Rom. 8:26).

'Het oog' van de mens is steeds op zoek naar nieuwe dingen. Als je ergens een keer of misschien zelfs een paar keer bent geweest, heb je het wel gezien. Op een gegeven moment verveelt het je. Het is net als met een film. Heb je die één of misschien zelfs twee keer gezien, dan wil je wel weer wat anders zien. Je zoekt afwisseling.

Zo is het ook met 'het oor'. Eerst is het helemaal weg van een bepaald lied, maar als het dit lied vaker heeft gehoord, moet er een ander lied komen. Het op zoek gaan naar iets nieuws is steeds hetzelfde liedje. De Athéners in de oudheid zongen het ook al. Zij 'bestedden hun tijd voor niets anders dan om iets nieuws te zeggen of te horen' (Hand. 17:21). Het nieuwe voldeed even, maar dan wilden ze weer iets nieuws horen.

Oog en oor zijn niet te verzadigen door aardse dingen en filosofieën. Niets wat tot deze schepping behoort, is in staat het hart blijvend tevreden te stellen en blijvend geluk te geven. Hoezeer iemand zich ook inspant, er is geen verzadiging op aarde te vinden. Die is er alleen bij de Heer Jezus. Het oog dat Hem ziet en het oor dat Hem hoort, is werkelijk gelukkig (Matt. 13:16). Er is overvloed van vreugde als het oog Hem ziet (Ps. 16:8-11). Er is volkomen blijdschap als er gemeenschap is met Hem (1 Joh. 1:4).

'Geestelijke liederen'

Bundel Geestelijke Lieder

Uitgave 2016, 22ste druk, in stevige flexibele omslag van rundleer. Bij aantallen korting, zie onze website.

€19,95

Piano uitgave 2016

€24,50

Idem met volledige akkoorden.

€27,50

Waarom kiezen voor Uitgeverij Daniël?

Het doel van onze uitgeverij is Gods boodschap dichtbij de Bijbellezer te brengen. Daartoe hebben wij een aantal Bijbelstudieboeken uitgegeven.

Alle commentaren over het Oude en Nieuwe Testament van de auteur Ger de Koning zijn beschikbaar. Bovendien vele andere titels van bijbelstudieboeken, zoals bijbelgetrouwe commentaren van Gerard Kramer en anderen. Bekijk daarvoor onze site. **

Contact

Zaan 14
8032 AG ZWOLLE

038 - 4543 366
0118 - 78 51 11

info@uitgeverijdaniel.nl
www.uitgeverijdaniel.nl

** Levering aan de boekhandel onder normale condities.

uitgeverij Daniël

Bijbelstudielectuur voor (jonge) christenen

Actuele aanbiedingen*

www.uitgeverijdaniel.nl

* Prijswijzigingen voorbehouden.

Actuele aanbiedingen*

'Toegelicht & Toegepast serie'

Vers-voor-vers uitleg over het Oude Testament is uitgevoerd in hardcover met een leeslint. Elk van deze boeken is natuurlijk ook 'los' verkrijgbaar, maar de series zijn gunstiger geprijsd. Er zijn 3 aanbiedingen:

Aanbiding 'serie Pentateuch'

Boeken van Mozes in 5 delen.

€99,75

€69,00

Aanbiding 'serie Psalmen'

Alle 150 Psalmen in 3 delen.

€59,85

€50,00

Aanbiding 'serie Kleine Profeten'

De 12 Kleine Profeten in 4 delen.

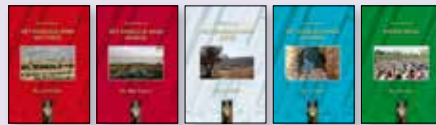

€50,00

€39,95

'Zie serie'

Vers-voor-vers uitleg in 5 gebonden delen in hardcover over de 4 Evangelien en over het boek Handelingen.

€90,30

€75,00

'Rotsvast serie'

Vers-voor-vers uitleg van alle Brieven van het Nieuwe Testament, oorspronkelijk toegelicht voor jonge christenen.

€14,20

€95,00

'De Kramer-commentaren'

1 Thess + 1 Tim + 1 Petrus + Filémon

Door Gerard Kramer.

€56,80

€45,00

'WoordStudie serie'

WoordStudies I, WoordStudies II en WoordStudies III

Ook van de auteur Gerard Kramer, alle 3 paperbacks in één bestelling.

€29,85

€25,00

'De veelkleurige heerlijkheid van de Heer Jezus'

Overdenkingen over Johannes 1, Kolossenzen 1, Hebreeën 1 en Openbaring 1 door Werner Mücher in één boek.

€8,95

€4,95

* Prijswijzigingen voorbehouden.